

WIKIPEDIA

Pavel Chihaia

De la Wikipedia, enciclopedia liberă

Pavel Chihaia (n. 23 aprilie 1922, Corabia, România – d. 18 iunie 2019, München, Germania) a fost un eseist, romancier și istoric de artă român contemporan.

Cuprins

Biografie

Opera

Literatură, critică literară, critică plastică
 Cărți științifice
 Opera Omnia (volumele 1-10)

Bibliografie

Bibliografie generală
 Bibliografie selectivă

Note

Biografie

La vârsta de patru ani, după decesul mamei sale, este adoptat de o mătușă din Constanța.

Între anii 1941 și 1945 urmează Facultatea de Litere în București, apoi lucrează ca impiegat la Direcția Generală a Teatrelor până în 1948. Prima sa piesă de teatru, *La farmecul nopții* (1945), primește Premiul Scriitorilor Tineri ai Fundațiilor Regale și apare la Editura Fundațiilor Regale. Primul roman, *Blocada*, prefațat de Petru Comarnescu^[2], îmbină farmecul peisajului dobrogean și misterele portului Constanța cu o viziune modernă, ale cărei orizonturi aparțin literaturii universale. După acest debut promițător, persecuția stalinistă îl obligă să își renege vocația, muncind ca zidar și figurant. Face parte din organizația anticomunistă "Mihai Eminescu" împreună cu Vladimir Streinu, Constant Tonegaru, Iordan Chimet și Marie-Alype Barral.

În anul 1958 este angajat la Institutul de Istoria Artei, secția artă medievală, unde realizează, între 1958 și 1978, șaptezeci de studii despre istoria culturii și artei, de curând culese în cinci volume cu titlul *Artă medievală*^[3]. Teza de doctorat la Sorbona, Paris, în 1973, va fi publicată ulterior cu titlul de *Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Age*^[4].

Pavel Chihaia

Date personale

Născut	23 aprilie 1922 Corabia, România
Decedat	18 iunie 2019 (97 de ani) München, Germania
Căsătorit cu	Maria-Ioana Mira
Copii	Matei
Naționalitate	 România
Cetățenie	 Germania
Ocupație	eseist, romancier și istoric de artă
Limbi	limba română ^[1]
Studii	Facultatea de Litere în București Doctorat – Universitatea Sorbona

Activitatea literară

Specie literară	eseu, roman
Operă de debut	1. 1945 - piesa de teatru „ <i>La farmecul nopții</i> ” 2. 1947 - romanul „ <i>Blocada</i> ”
Opere semnificative	" <i>Opera Omnia</i> " - Ediția integrală a scrierilor până în 2010

Modifică date / text (https://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Pavel_Chihaia&action=edit&section=0)

În anul 1978, împreună cu soția sa Maria-Ioana (n. Mira), cere azil politic în Germania. Stabilit la München, împreună cu soția sa și fiul lor Matei, ocupă postul de consilier de educație la liceul francez *Jean Renoir* din acest oraș, colaborează la *Radio Europa Liberă*. Va publica în continuare *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara românească*^[5].

În același timp, reîncepe activitatea sa literară, scriind două romane cu nuanțe autobiografice. Primul, *Hotarul de nisip*, început în anii cinzeci și ascuns în sertar timp de jumătate de secol, descrie epoca stalinismului din punctul de vedere al unor tineri intelectuali care caută să fugă din România. Al doilea, *Cearța sufletului cu trupul*, analizează experiența exilului cu referințe la realitatea occidentală și sensibilitatea religioasă a ortodoxiei.

Opera

Literatură, critică literară, critică plastică

- *La Farmecul Noptii* (piesă în trei acte), Fundația Regală pentru Cultură și Artă, București, 1945.
- *Blocada*, (roman)
  - Ediția I, Editura Cultura Națională, București, 1947.
  - Ediția II, Editura Dacia, Cluj, 1991.
  - Ediția III, Editura Dacia, Cluj, 1994.
  - Ediția IV, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005.
- *Fața cernită a libertății, 20 convorbiri la Europa Libera*
  - Ediția I, Editura Jurnalul Literar, București, 1991.
  - Ediția II (revăzută), Editura Jurnalul Literar, București, 1992.
- *Treptele nedesăvârșirii*
  - Ediția I, Editura Institutul European, Iași, 1993.
  - Ediția II, Editura Eminescu, București, 1997.
- *Mărturisiri din exil*, Editura Institutul European, Iași, 1994.
- *Itinerarii artistice*, Editura Dorul – Aalborg, Danemarca, 1997.
- *Legende de unei lumi posibile*, Editura Jurnalul Literar, București, 2000.
- *Înfăptuiri pontice*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005.
- *Scrisori din țară și din exil* (volumele 1-3)
  - *Hotarul de nisip*, vol. 1, Editura Paidea, București, 2007.
  - *Trecut și prezent*, vol. 2, Editura Paidea, București, 2007.
  - *Cultura română și cultura europeană*, vol. 3, Editura Paidea, București, 2007.
- *Despre prietenii artiști și înfăptuirile lor*, Editura Eicon, Cluj-Napoca, 2011.
- *Correspondență (Scrisori primite, scrisori trimise)*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012.
- *Un armăsar mai puțin. Nuvele inedite*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2015.

Cărți științifice

- *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, Editura Meridiane, București, 1974.

- *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab. Interferențe literar-artistice în cultura românească a evului de mijloc*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976.
- *Sfârșit și început de ev. Reprezentări de cavaleri la începuturile Renașterii*, Editura Eminescu, București, 1977.
- *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*
  - Ediția I, Editura Ion Dumitru, München, 1983.
  - Ediția II, Editura Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, București, 1993.
- *Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Âge*, Fondation culturelle roumaine, Madrid, Spania, 1988.
- *Lecturi despre Țările Române în Evul Mediu*, Editura Dorul - Aalborg, Danemarca, 1995.
- *Portrete de voievozi din Țara Românească*, Editura Dorul – Aalborg, Danemarca, 1995.
- *Țara Românească între Bizanț și Occident*, Editura Institutul European, Iași, 1995.
- *Orizont medieval*, Editura Dorul – Aalborg, Danemarca, 1996.
- *Artă medievală* (volumele 1-5)
  - *Monumente din cetățile de scaun ale țării românești*, vol. 1, Editura Albatros, București, 1998.
  - *Învățăture și mituri în Țara Românească*, vol. 2, Editura Albatros, București, 1998.
  - *Țara Românească între Bizanț și Occident*, vol. 3, Editura Albatros, București, 1998.
  - *Căutări în orizontul timpului*, vol. 4, Editura Albatros, București, 1998.
  - *Sfârșit și început de ev*, vol. 5, Editura Albatros, București, 1998.

Opera Omnia (volumele 1-10)

- *Blocada*, vol. 1, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Înfăptuiri Pontice*, vol. 2, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Hotarul de nisip*, vol. 3, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Trecut și prezent*, vol. 4, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Cultura română și cultura europeană*, vol. 5, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Monumente din cetățile de scaun ale Țării Românești*, vol. 6, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Învățăture și mituri în Țara Românească*, vol. 7, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Țara Românească între Bizanț și occident*, vol. 8, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Căutări în orizontul timpului*, vol. 9, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.
- *Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Âge*, vol. 10, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010.

Bibliografie

Bibliografie generală

- Jean-Claude Ibert, *La littérature contemporaine à travers le monde*, Edition Hachette, 1961.
- Jean-Claude Ibert, *Histoire generale des litteratures*, tome III, Aristide Quillet, 1961.
- Alexandru Piru, *Panorama deceniului literar românesc -1940-1950*, p. 462-463, Editura pentru Literatura, 1968.
- E. R. Labande et B Leplant, *Répertoire international des médiéviste*, Poitiers, 1971.
- Emil Manu, *Eseu despre generația războiului*, Editura Cartea Românească, 1978.
- Ion Negoïtescu, *Scriitori Contemporani*, Editura Dacia, 1994.
- Dicționarul cronologic al Romanului Românesc 1990-2000 DCRR, vol. II; volume consultate: *Mărturisiri din exil*, fragment din *Hotarul de nisip*, Editura Academiei Române, 1994.
- M. Zăciu, M. Papahagi, Aurel Sasu, *Dicționarul scriitorilor români, Chihaia Pavel*, vol. I, Editura Fundația Culturală Română, 1995, p. 55.

- Mircea Bentea, *Arhipelagul prozei*, Editura Biblioteca Revistei Familia - Oradea, 1995.
- Gabriel Dimisianu, *Un important scriitor discret*, în *Ramuri*, nr. 1, 2000.
- Emil Manu, *Generația literară a războiului*, Editura Curtea Veche, 2000.
- Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, Pavel Chihaia, vol II, Fundația Luceafărul, 2001, p. 283.
- Geo Vasile, *Proza românească între milenii. Dicționar de autori*, Editura Odeon, 2001.
- Gheorghe Grigurcu, *Destinul unui rezistent*, Pavel Chihaia, în *România Literară*, nr. 41, 2001.
- Vasile Igna, *Subteranele memoriei. Pagini din rezistența culturii (1944-1954)*, Editura Universal Dalsi, 2002.
- Monica Gheț, *Obrăznicii întârziate*, Editura Paralela 45, 2002.
- Eugen Simion, *Dicționarul general al literaturii române*, Chihaia Pavel, Editura Univers Enciclopedic, vol. 2, 2004, p. 200.
- Ovidiu Șimonca, *Mă interesau aventurierii și vagabonzii. Interviu cu Pavel Chihaia*, în *Observator Cultural*, nr. 294, noiembrie, 2005.
- Ecaterina Țarălungă, *Dicționar de literatură română*, Chihaia Pavel, Editura Litera International, 2007, p. 117.
- Dan Ciachir, *Derusificarea și «Desghețul»: Fețele regimului comunist în anii '50-'60*, Editura Timpul, Iași, 2009, p. 31-32.
- Florin Manolescu, *Enciclopedia exilului românesc*, Chihaia Pavel, Editura Compania, 2010, p. 155.
- Ovidiu Pecican, *Exemplaritate istoriografică*, în *Pâlnia și burduful. Teorie și practică în istoriografie*, CA. Publishing, 2010, p. 222.
- Ecaterina Țarălungă, *Enciclopedia identității românești. Personalități*, Pavel Chihaia, Editura Litera, 2011, p. 172.
- Ovidiu Pecican, *Stilul Chihaia*, în *Observator Cultural*, Avalon, vineri, 27 mai 2011.
- Florea Firan, *Recuperarea diasporei: Pavel Chihaia*, în *Curtea de Argeș*, an II, nr. 10 (11), octombrie, 2011.
- Vasile Gogea, *Pavel Chihaia 90, schiță de portret din... portretele de tinerețe ale generației pierdute*, Gogea's Blog, 23 aprilie 2012.
- Vasile Gogea, *Pavel Chihaia 90. Schiță de portret...*, Gogea's Blog, 23 aprilie 2012.
- Pavel Chihaia, *Biobibliografie subiectivă*, anul XII, nr. 4, Editura Bibliotecii Naționale a României, București, 2012, p. 59.
- Nicolae Prelipceanu, *Un scriitor român în exil-Pavel Chihaia*, în *Viața Românească*, nr. 1-2, Miscellanea, 2012.
- Nicolae Stroescu-Stânișoară, *Pavel Chihaia la 90 ani*, în *Convorbiri Literare*, nr. 5 (197), mai, 2012.
- Gabriel Dimisianu, *Nouăzeci*, în *Ramuri*, nr. 5 (1151), mai, 2012.
- Radu Bărbulescu, *La mulți ani*, Pavel Chihaia, în *Observator*, aprilie, 2012.
- Barbu Cioculescu, *Calea spre centenary*, în *România Literară*, an XLIV, 20 aprilie 2012.
- Interviu cu Mihaela Crăciun, *Pavel Chihaia la 90 ani*, în *Jurnalul Literar, Dialoguri esențiale*, serie nouă, an XXIII, nr. 13/18, iulie - septembrie 2012.
- Cristian Vasile, *G. Călinescu și alte demisii morale, Literatura și artele în România comunistă, 1948-1953*, Editura Humanitas, 2013, p. 85.

Bibliografie selectivă

- *La Farmecul nopții*
  - Petru Comarnescu, *Condițiile carierei de dramaturg*, în *Teatru și sport*, noiembrie, 1945.
  - Alexandru Piru, *Pavel Chihaia. «La farmecul nopții»*, în *Tinerețea*, decembrie, 1945.
  - Adrian Marino, *Pavel Chihaia. «La farmecul nopții»*, în *Viața Românească*, ianuarie, 1946.
  - Ieronim Șerbu, *Pavel Chihaia. «La farmecul nopții»*, în *Veac Nou*, ianuarie, 1946.
  - Ion Caraion, *La farmecul nopții*, în *Lumea*, nr. 16, ianuarie, 1946.
  - Ovidiu Constantinescu, *Pavel Chihaia. «La farmecul nopții»*, în *Revista Fundațiilor Regale*, nr. 4, ianuarie, 1946.
  - Scarlat Răutu, *Pavel Chihaia. La farmecul nopții*, în *Liberalul*, decembrie, 1946.
  - Petru Comarnescu, *Nume noi în dramaturgia românească*, în *Rampa*, mai, 1947.
  - Pompiliu Constantinescu, *Cronica Literară. Pavel Chihaia*, în *Caleidoscop*, 1947.
  - Justin Ceuca, *Farmecul unei piese a lui Pavel Chihaia*, în *Apostrof*, nr. 3, august, 1977.
  - *La Farmecul nopții*, Teatrul Național Radiofonic, Radio București, regizor: Titel Constantinescu, actorii: Jeanine Stavrache, Corado Negreanu, Constantin Codrescu, Florin Anton, Gelu Nițu, 23 aprilie 1993.
- *Blocada*, Ediția I, Editura Cultura Națională, București, 1947

- Marin Sîrbulescu, *Pavel Chihai. Blocada*, în *Timpul*, nr. 8648, februarie, 1948.
- Nichita Armanu, *Blocada', roman de Pavel Chihai*, în *Drapelul*, februarie, 1948.
- *Blocada*, Ediția II, Editura Dacia, Cluj, 1991
  - Laurențiu Ulici, *Constanța, mon amour*, în *România Liberă*, nr. 4580, serie nouă, nr. 546, 7-8 decembrie 1991.
  - Mona Momescu, «*Blocada*», un roman baroc, în *Tomis*, nr. 27, ianuarie, 1992.
  - Alexandru Ștefănescu, *Era în 1947*, în *România Literară*, nr. 4, februarie, 1992.
  - Vasile Igna, *Pavel Chihai. «Blocada»*, în *Jurnalul Literar*, nr. 9, aprilie, 1992.
  - Cornel Moraru, *Ficțiune și destin. «Blocada» de Pavel Chihai*, în *Familia*, nr. 8, august, 1992.
  - Monica Potcoavă, *Replică la «Corabia fortunei»*, în *Ramuri*, nr. 8, august, 1992.
  - Gelu Ionescu, «*Blocada*», roman de Pavel Chihai, în *Dialog*, nr. 34, decembrie, 1992.
  - Doina Jela, *About the Novel Blokade by Pavel Chihai*, în *Journal of the American Romanian Academy*, nr. 17, 1992.
  - Titu Popescu, *Interferențe creatoare*, în *Săptămâna Muncheneză*, nr. 30, februarie, 1992.
  - Al. Th. Ionescu, *Un discurs complex*, în *Calende*, nr. 4, aprilie, 1992.
  - Radu Bărbulescu, *Blocada*, în *Apoziția*, nr. 14, 1992.
  - Ovidiu Dunăreanu, *Pavel Chihai, «Blocada»*, în *Biblion*, nr. 1, ianuarie, 1993.
  - Monica Gheț, *Pavel Chihai și țarmul morții*, în *Apostrof*, nr. 8, iunie, 1995.
- *Blocada*, Ediția III, Editura Dacia, Cluj, 1994.
  - Tania Radu, *Corabia fantomă*, în *Cotidianul*, noiembrie, 1994.
  - Miruna Nicolae, *Romanul sub lupă*, în *România literară*, nr. 38, octombrie, 1994.
  - Victoria Dumitriu, *Pavel Chihai . Blocada*, în *Jurnalul Literar*, nr. 52, ianuarie, 1995.
  - Alexandru Vlad, «*Blocada*» și blocadele ei, în *Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
  - Mircea Horia Simionescu, *Blocada lui Pavel Chihai*, în *Jurnalul Literar*, nr. 2, ianuarie, 1998.
  - Nicolae Florescu, *Un roman ca un blestem*, în *Jurnalul literar*, nr. 9, ianuarie, 1998.
  - Gabriel Dimisianu, «*Blocada*» lui Pavel Chihai, în *România Literară*, nr. 18, iulie, 2001.
  - Gabriel Dimisianu, *Momentul literar 1945-1948. Blocada de Pavel Chihai*, în *România literară*, nr. 28, 2001.
  - Dan Ciachir, *O carte cât o operă*, în *Cotidianul*, nr. 18, mai, 2003.
- *Blocada*, Ediția IV, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005
  - Barbu Cioculescu, *Destinul «Blocadei»*, în *Luceafărul*, nr. 23, iunie, 2005.
  - Gabriel Dimisianu, *Destin literar fracturat*, în *Luceafărul*, nr. 23, iunie, 2005.
  - Ovidiu Dunăreanu, *Desfășurarea unei acumulări*, în *Luceafărul*, nr. 23, iunie, 2005.
  - Mircea Platon, *Actualitatea romanului «Blocada»*, în *Convorbiri literare*, nr. 2, 2006 și în *Rost* (publicație lunară a Asociației Rost), nr. 36, februarie, 2006.
  - Tudorel Urian, *Sfârșitul unei lumi («Blocada»)*, în *România Literară*, nr. 20, 2006.
  - Leon Baconsky, *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. I, 2007, p. 90-92.
  - Mihaela Roznovanu, *Pavel Chihai :Blocada sau despre un roman remarcabil al literaturii române din secolul XX*, <http://vetiver.wegblog.ro>, 6 martie 2012.
  - Răzvan Ioan Boanchis, «*Blocada*», un roman care are destinul Regelui, în *Ziarul Național*, 16 aprilie 2012.
- *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, Editura Meridiane, București, 1974.
  - I. Răduț, *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, în *Mitropolia Olteniei*, nr. 12, decembrie, 1974.
  - Ion Moldoveanu, *Când pietrele încep să povestească*, în *Săptămâna culturală*, nr. 212, septembrie, 1974.
  - Ioan F. Stănculescu, *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, în *Glasul bisericii*, 1974.
  - Petre Oprea, *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, în *România Literară*, nr. 7, august, 1975.
  - Corina Nicolescu, *O lucrare de sinteză*, în *Săptămâna*, nr. 220, februarie, 1975.
  - Maria Ana Musicescu, *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, în *Revue des études sud-est européennes*, nr. 2, 1975.
  - Teodora Voinescu, *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, în *Arta 1975*, nr. 2, februarie, 1975.
  - Iordan Chimet, *Din cetățile de scaun ale Țării Românești*, în *Revista muzeelor și monumentelor*, nr. 12, februarie, 1975.
  - Ioana Ursu, *Prin vechi cetăți de scaun românești*, în *Magazin Istoric*, nr.9, septembrie, 1975.

- *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, Editura Academiei, București , 1976
  - Virgil Cândea, *Cultura românească a veacului de mijloc*, în *România Literară*, nr. 33, martie, 1976.
  - Teodora Voinescu, *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, în *Revue Roumaine d'histoire de l'art. Beaux Art*, Academia Română, 1977.
  - Grigore Arbore, *Calitatea analizei*, în *Amfiteatru*, nr. 9, noiembrie, 1976.
  - Petre Oprea, *Interferențe literar-artistice în ultura noastră medievală*, în *România Liberă*, nr. 9886, august, 1976.
  - Gheorghe Buluță, *From Negru Vodă to Neagoe Basarab*, în *Romanian Review*, nr. 2, 1977.
  - Alexandru Duțu, *Du Prince Noir a Neagoe Basarab*, în *Cahiers roumains d'etudes Litteraires*, nr. 3, 1977.
  - Ivonne Oardă, *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, în *Revista muzeelor și monumentelor*, nr. 6, 1977.
  - Gh. Rădulescu, *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, în *Mitropolia Olteniei*, nr. 8, 1976.
  - I. Stănculescu, *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, în *Biserica Ortodoxă Română*, nr. 2, 1977.
  - Petre Năsturel, *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, în *Bizantinische Zeitschrift*, 1977.
  - Maria Constantin, *De la Negru Vodă la Neagoe Basarab*, în *Revista de istorie*, nr. 2, 1978.
  - Corina Turc, *Mirajul cavalerului Negru*, în *Vatra*, nr. 291, p. 47-48, 1995.
  - Ovidiu Pecican, *Primele scrieri istorice românești*, în *Vatra*, nr. 291, pag. 43-45, 1995.
  - Nicolae Sălcudeanu, *Lectură în palimpsest*, în *Vatra*, nr. 291, p. 45-46, 1995.
- *Sfârșit și început de ev. Reprezentări de cavaleri la începuturile Renașterii*, Editura Eminescu, București, 1977
  - Ștefan August Doinaș, *Repere și semnificații*, în *Luceafărul*, nr. 11, martie, 1978.
  - Barbu Cioculescu, *Sfârșit și început de ev*, în *Săptămâna*, nr. 377, februarie, 1978.
  - Nicolae Manolescu, *Literatură și artă*, în *România Literară*, nr. 10, martie, 1978.
- *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, Ediția I, Editura Ion Dumitru, București, 1983
  - Matei Cazacu, *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească de Pavel Chihaia*, în *Limite*, ianuarie, 1985.
  - Gheorghe Ciorănescu, *O valoroasă lucrare privind cultura românească medievală*, în *Apoziția*, nr. 8-9, 1985.
  - Matei Cazacu, *Pavel Chihaia, Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, în *Cuvântul Românesc*, pag. 10, octombrie, 1983.
  - Dan Nicolae Busuioc, *O valoroasă lucrare de istoria artei*, în *Free Europe*, 1983.
  - Cornelia Zach, *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, în *Sud- Ost Forschungen*, München, nr. 43, 1983.
  - Matei Cazacu , *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească de Pavel Chihaia*, în *Limite*, ianuarie, 1985.
  - Gheorghe Ciorănescu, *O valoroasă lucrare privind cultura românească medievală*, în *Apoziția*, nr. 8-9, 1985.
- *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, Ediția II, „Editura Sfintei Arhiscopii a Bucureștilor”, 1993.
  - Andrea Deciu, *Nu toți voievozii erau la fel*, în *România Literară*, nr. 31, august, 1993.
  - Nicolae Prelipceanu, *Vocile exilului românesc. Un destin: Pavel Chihaia*, în *România Liberă*, nr. 1057, luni, 20 septembrie 1993.
  - Laurențiu Hanganu, *Interferențe*, în *România Literară*, nr. 40, octombrie, 1993.
  - Ion Butnaru, *Tradiții răsăritene și influențe occidentale*, în *Libertatea*, nr. 1086, august, 1993.
  - Constantin Drăgușin, *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, în *Biserica Ortodoxă Română, Buletinul Oficial al Patriarhiei Române*, anul CXI, nr. 7-9, pag. 221-224, iulie-septembrie, 1993.
  - Marius Dădârlat, *Pagini de civilizație românească*, în *Universul cărții*, Anul III, nr. 10 (34), octombrie, 1993.
  - Constantin Drăgușin, *Tradiții...*, în *Biserica Ortodoxă Română*, nr. 7-9, septembrie, 1993.
  - Titu Popescu, *Pavel Chihaia, Tradiții...*, în *Observator*, nr. 4, noiembrie, 1994.
  - Gheorghe Rădulescu, *Pavel Chihaia, Tradiții...*, în *Cuvântul românesc*, nr. 215, aprilie, 1994.
  - Cristina Codarcea, *Pavel Chihaia, Tradiții...*, în *Viața Românească*, LXXXIX, nr. 1, ianuarie, 1994.
  - Tereza Sinigalia, *Tradiții...*, în *Studii și cercetări de istoria artei, seria Artă Plastică, tomul nr. 41*, 1994.
  - Ovidiu Pecican, *Primele scrieri istorice românești*, în *Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
  - Călin Felezeu, *Tradiții...*, în *Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
  - Constantin Rezachievici, *Tradiții...*, în *Studii și materiale de istorie medie*, Academia Română, Institutul de Istorie Nicolae Iorga vol. XIII, pag. 207-210, 1995.

- Eva Behring, *Tradiții...*, în *Balkan Arhiv*, nr. 20, 1995.
- *Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Âge*, Fondation Culturelle Roumain, Madrid, Spania, 1988.
  - Nicole Stroescu –Stînisoara, *Dialog Nicolae Stroescu Stînisoara – Pavel Chihai*, în *Convorbiri Literare*, nr. 9 (189), septembrie, 2011.
  - Pierre Chaunu , *La mort à Paris 16e,17e,18e siècles*, în *Édition Fayard*, Franța, 1978.
  - Jean Delumeau, *Le péche et la peur. La culpabilisation en Occident XIIIe-XVIIIe siècles*, în *Édition Fayard*, Franța, 1983.
  - Philippe Ariès, *Images de l'homme devant la mort*, Paris, 1983.
  - *Annales-Economie.Socités.Civilisations*, Pavel Chihai , 43 Anée, nr. 4, juillet-aout, Franța, 1988.
  - Alberto Tenenti, *Il senso della morte e l'amore della vita nel Rinascimento*, în *Edizione Einaudi*, Italia, 1989.
  - Pierre Chaunu, *Réfléts et miroir de l'histoire*, în *Éditin Economica*, Franța, 1990.
  - *Bibliographie d'histoire de l'art*, Centre national de la recherche scientifique, *Pavel Chihai*, vol. 1-3, Franța, 1991.
  - *Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters*, *Pavel Chihai*, 47 Jahrgang, Heft 1, Bohlau Verlag, Germania, 1991.
  - Bulletin Monumental, *Iconographie, Pavel Chihai: Immortalité...*, Société Francais d'Archéologie, tome 150-IV, p. 435-437, Paris,1992.
  - Cella Pavelescu, *Pe marginea unei cărți, Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Âge*, în *Vatra*, nr. 291, p. 35-37, iunie, 1995.
  - Theodor Cazaban, *O carte de știință, o carte de exil. Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Âge*, în *Vatra*, nr. 291, p. 35, iunie, 1995.
  - Paul Binski, *Medieval death.Ritual and Representation*, în *Cornell University Press Ithaca, N.Y., USA*, 1996.
  - Alberto Tenenti, *La vita e la Morte attraverso l'arte del XV secolo*, în *Edizioni Scientifiche Italiane*, Italia, 1996.
  - Kinch Ashby, *Imago Mortis Mediating Image of Death in Late Medieval Culture, Section Two, Facing the Death, Commemorating Power in the Legend of Tree Living und Tree Death*, p. 118, Ed. Brill, Leiden, Boston, USA, 2013.
- *Fața cernită a libertății. 20 de convorbiri la Europa Liberă*, Editura Jurnalul Literar, București, 1991.
  - Mircea Vasilescu, *În grădina lui Akademos*, în *Contrapunct*, nr. 41, octombrie, 1991.
  - Florin Manolescu, *Speranță și scepticism*, în *Luceafărul*, nr. 51, decembrie, 1991.
  - Dan Costescu, *Generația pierdută* , în *Lumea Liberă*, nr. 167, decembrie, 1991.
  - Titu Popescu, *Fața cernită a libertății*, în *Curentul*, nr. 6003, ianuarie, 1992.
  - Radu Bărbulescu, *Fața cernită a libertății*, în *Apoziția*, nr. 14, 1992.
  - Radu Bărbulescu, *Fața cernită a libertății. Ecouri de pe alte meridiane. Personalități cu statură etică*, în *Jurnalul literar*, nr. 15-18, iunie, 1992, p. 7.
  - Gh. Rădulescu, *Fața cernită a libertății*, în *Cuvântul Românesc*, (I – II), nr. 191 – 192, martie – aprilie, 1992.
  - Gh. Rădulescu, *O carte de excepție. Pavel Chihai la 70 de ani*, în *Lupta*, nr. 182, mai, 1992.
  - Octavian Paler, *Arta de a dialoga. Ecouri de pe alte meridiane*, în *Jurnalul Literar*, nr. 18, iunie, 1992.
  - Al. Cistelecan, *Dialoguri la cald în Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
  - Mihai Dragolea, *Istoria unei clandestinități*, în *Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
  - Eva Behring, *Exilschriften zwischen 1950 und 1989*, în *Balkan Archiv*, nr. 20, 1995.
  - Alexandru Zub, *Mărturii revelatoare pentru România contemporană*, în *Lettres internationales*, august, 2000.
- *Treptele nedesăvârșirii*, Ediția I, Editura Institut European, Iași, 1993.
  - Ioana Părvulescu, *În căutarea generației pierdute*, în *România Literară*, nr. 15, aprilie, 1994.
  - Tania Radu, *Un alt fel de exil*, în *Cotidianul*, nr. 142, iunie, 1994.
  - Gh. Grigurcu, *Mărturia lui Pavel Chihai*, în *Dreptatea*, nr. 14, iulie, 1994.
  - Octavian Sovany, *Înainte „Blocadei*, în *Contemporanul*, nr. 43, octombrie, 1994.
  - Dorin Popa, *Treptele nedesăvârșirii*, în *Monitorul – Iași*, nr. 67, martie, 1994.
  - Vasile Iancu, *Treptele nedesăvârșirii, mărturisite de Pavel Chihai*, în *România Liberă*, nr. 1269, iunie, 1994.
  - Al. Husar, *Care este scopul și stânca vieții*, în *Contrapunct*, nr. 6, iunie, 1994.
  - Titu Popescu, *Pavel Chihai în simultan editorial*, în *Observator*, nr. 4, ianuarie, 1995.
  - Monica Gheț, *Pavel Chihai și „Țărnuțu morții*, în *Apostrof*, nr. 8, august, 1995.
  - Mihai Dragolea, *Istoria unei clandestinități*, în *Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
  - Emil Manu, *Două cărți de Pavel Chihai*, în *Viața Românească*, nr. 1-2, februarie, 1995.

- Iulian Boldea, *Treptele nedesăvârșirii*, în *Luceafărul*, nr. 19, aprilie, 1996.
- Barbu Cioculescu, *Treptele nedesăvârșirii*, în *Luceafărul*, nr. 19, mai, 1996.
- Mircea Bentea, *Pavel Chihaia, desăvârșirea nedesăvârșirii*, în *Familia*, nr. 6, iunie, 1996.
- *Treptele nedesăvârșirii*, Ediția II, Editura Eminescu, București, 1997
  - Justin Ceuca, *Farmecul unei piese de Pavel Chihaia*, în *Apostrof*, nr. 3, martie, 1997.
  - Titu Popescu, *Treptele nedesăvârșirii*, în *Jurnalul literar*, nr. 9, ianuarie, 1998.
  - Cornel Moraru, *Vocația nedesăvârșirii*, în *Vatra*, nr. 17, ianuarie, 1998.
  - Ioan Stanomir, *Treptele nedesăvârșirii*, în *Luceafărul*, nr. 10, martie, 1998.
  - Geo Vasile, *Pavel Chihaia și mitul evadării din destin*, în *Luceafărul*, nr. 35, octombrie, 1998.
  - Nicolae Prelipceanu, *Pavel Chihaia, un membru al «generației pierdute»*, în *România Liberă*, nr. 2375, ianuarie, 1998.
  - Emil Manu, *Treptele nedesăvârșirii*, în *Adevărul literar și artistic*, nr. 565, mai, 2001.
- *Mărturisiri din exil*, Editura Institutul European, Iași, 1994
  - Maria Genescu, *Tristețea cavalerului ascet*, în *România Literară*, nr. 22, iunie, 1994.
  - Grigore Scarlat, *Timp fără destin*, în *Steaua*, nr. 8, iulie, 1994.
  - Vera Cordonescu, *Mărturisiri din exil*, în *Cuget Liber*, nr. 4, octombrie, 1994.
  - Andrei Pippidi, *Mărturisiri din exil*, în *Expres*, nr. 24, octombrie, 1994.
  - Mircea Anghelescu, *Scrisori din exil*, în *Luceafărul*, nr. 30, decembrie, 1994.
  - Dumitru Ichim, *Mărturisiri din exil*, în *Cuvântul Românesc*, nr. 223, ianuarie, 1995.
  - Cornel Moraru, *Un platonician*, în *Vatra*, nr. 291, iunie, 1995.
- *Țara Românească între Bizanț și Occident*, Editura Institutul European, Iași, 1995
  - Dan C. Mihăilescu, *Mereu la răscruce între Orient și Occident*, în *Românul liber*, nr. 5, mai, 1996.
  - Radu Bărbulecu, *Țara Românească între Bizanț și Occident*, în *Observator*, München, Anul IX, nr. 1-2 (31-32), ianuarie-iunie, 1996.
  - Nicolae Prelipceanu, *Două cărți de Pavel Chihaia «Țara Românească între Bizanț și Occident» și «Orizont medieval»*, în *România Liberă*, nr. 1917, iulie, 1996.
  - Radu Cernătescu, *Între Orient și Occident*, în *Luceafărul*, nr. 31, august, 1996.
- *Itinerarii artistice*, Editura Dorul-Aalborg, Danemarca, 1995
  - Dan Mihăilescu, *Itinerarii artistice și Lecturi despre Țările Române*, în *Cotidianul*, nr. 43, noiembrie, 1995.
  - Monica Gheț, *Itinerarii artistice*, în *Steaua*, nr. 11, noiembrie, 1995.
  - Nicolae Savin, *Cartea din exil*, în *Vatra*, nr. 295, octombrie, 1995.
  - Ion Roșioru, *Itinerarii artistic*, în *Tomis*, nr. 2, februarie, 1996.
- *Artă medievală*, Editura Albatros, București, 1998
  - Antonia Constantinescu, *Noutăți editoriale : «Artă Medievală de Pavel Chihaia»*, în *Lupta*, nr. 302, mai, 1999.
  - Gabriel Pleșea, *Pavel Chihaia și arta medievală românească*, în *Lumea Liberă*, nr. 547, aprilie, 1999.
  - Ileana Corbea, *«Artă Medievală» de Pavel Chihaia*, (dialog cu Șerban Papacostea și Barbu Cioculescu), în *România Literară*, iunie, 1999.
  - Barbu Cioculescu, *Artă Medievală*, în *România Literară*, nr. 26, iulie, 1999.
  - Radu Bogdan, *Cetăți și evenimente*, în *România Literară*, nr. 26, iulie, 1999.
  - Valentin Hossu-Longin, *A doua Românie. Cărți de dincolo*, în *Dreptatea*, nr. 245, iunie, 1999.
  - Radu Ionescu, *Pavel Chihaia sau bucuria gândului adunat în slovă tipărită*, în *Luceafărul*, nr. 26, iulie, 1999.
  - Victoria Anghelescu, *Artă medievală românească*, în *Curentul*, nr. 210, septembrie, 1999.
  - Adolf Armbruster, *Pavel Chihaia și arta medievală*, în *Jurnalul Literar*, nr. 21-24, noiembrie, 1999.
  - Nicolae Florescu, *Cu Pavel Chihaia despre o anume vocație pentru eternitate* (interviu), în *Jurnalul Literar*, noiembrie, 1999.
  - Ion Murgeanu, *Pavel Chihaia. Istoria culturii. «Artă Medievală»*, în *Curierul Românesc*, nr. 10-11, noiembrie, 1999.
  - Petre Oprea, *O remarcabilă lucrare despre temeuriile culturii românești* (interviu), în *New York Magazin*, nr. 161-162, mai, 2000.
  - Tereza Sinigalia, *Comptes rendus: Pavel Chihaia, «Artă Medievală»*, în *Revue Roumaine d'histoire de l'art*, tome XXXVII, 2000.

- Pavel Pușcaș, *Pavel Chihai sau „arta de a scrie istoria artei*, în *Vatra*, nr. 2-3, martie, 2003.
- *Legendele unei lumi posibile*, Editura Jurnalul Literar, București, 2000
  - Gabriel Pleșea, *Posibila lume a lui Pavel Chihai*, în *Lumea Liberă*, nr. 645, 10 februarie 2001.
  - Nicolae Prelipceanu, *Un nou volum de Pavel Chihai: «Legendele unei lumi posibile»*, în *România Liberă*, nr. 3328, 2001.
  - Titu Popescu, *Pavel Chihai. Legende. Asumarea analitică a diasporei*, în *Curierul Românesc*, Anul III, nr. 3 (169), martie, 2001.
  - Dan C. Mihăilescu, *Un rotund cu multe colțuri*, în *Ziarul de duminică*, nr. 13, aprilie, 2001.
  - Ștefan Racoviță, *Pavel Chihai. Legendele unei lumi posibile*, în *Căminul Românesc*, nr. 206, pag. 19, iunie, 2001.
  - Marius Chivu, *Legendele*, în *Observator Cultural*, nr. 85, octombrie, 2001.
  - Gh. Grigurcu, *Destinul unui rezistent. Pavel Chihai*, în *România Literară*, nr. 41, octombrie, 2001.
  - Geo Vasile, *Evadarea: ficțiune și proiect de Renaștere*, în *Luceafărul*, nr. 7, februarie, 2003.
- *Înfăptuiri Pontice*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005
  - Ioan Popișteanu, *Pavel Chihai, un fiu al Dobrogei*, în *Luceafărul*, nr. 23, iunie, 2005.
  - Barbu Cioculescu, *Înfăptuirile Pontice premergătoarele «Blocadei»*, în *Luceafărul*, nr. 23, iunie, 2005.
  - Ovidiu Dunăreanu, *Pavel Chihai, un scriitor al ținutului mării*, în *Luceafărul*, nr. 23, iunie, 2005.
- *Scrieri din țară și din exil*, Editura Paidea, București, 2007
  - Gabriel Dimisianu, *Un important scriitor discret*, în *Ramuri*, nr. 1, ianuarie, 2008.
  - Valentin Hossu – Longhin, *Pavel Chihai – O anume trilogie*, în *Ziua*, nr. 4191, decembrie, 2007.
  - Dan Ottiger Dumitrescu, *Pavel Chihai – Scrieri din țară și din exil*, în *New York Magazin*, nr. 550, decembrie, 2007.
  - Dan Ciachir, *Demnitatea refuzului*, *Ziua*, nr. 4125, ianuarie, 2008.
  - Barbu Cioculescu, *Un romancier al exilului*, în *România Literară*, nr. 5, februarie, 2008.
  - Barbu Cioculescu, *Pavel Chihai în trecut și prezent*, în *Litere*, nr. 2, februarie, 2008.
  - Gheorghe Grigurcu, *Analogii existențiale*, în *România Literară* nr. 8, februarie, 2008.
  - Sorin Ioniță, *Inventar literar – Interviu cu Pavel Chihai*, în *Caietele INMER*, nr. 11, martie, 2008.
  - Luminița Stroe, *Cine sunteți dumnevoastră, domnule Pavel Chihai?*, în *Zări albastre*, mai, 2008.
  - Eugen Lucan, *Un scriitor al generației pierdute – Interviu cu Pavel Chihai*, în *Jurnalul literar*, nr. 5-8, martie-aprilie, 2008.
- *Opera Omnia*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2010
  - Conf. Dr. Angelo Mitchievici, *Studiu introductiv la Pavel Chihai, Opera Omnia*, vol. I-V (5 pagini), *Aici facultatea de litere*, Universitatea Ovidius, Constanța, 2010.
  - Adrian Crăciun, *Pavel Chihai – Opera Omnia*, în *Cronica Metropolitană* (Semn de carte), anul III, nr. 24, octombrie, 2010, p. 8.
  - Mirela Stîngă, *«Opera Omnia», Pavel Chihai devine certitudine*, în *Revista Telegraf*, marți, 5 octombrie 2010.
  - Gabriel Dimisianu, *Opera Omnia*, în *România Literară*, nr. 15, XLIII, 15 aprilie, Arhiva index autori, 2011.
  - Ovidiu Pecican, *Stilul Chihai*, în *Observator Cultural* (Avalon), nr. 576, mai, 2011.
  - Vasile Iancu, *Treptele desăvârșirii la Pavel Chihai*, în *Dacia Literară*, anul XXIII (serie nouă din 1990), nr. 102-103, (3-4 / 2012).
  - Gabriel Dimisianu, *Opera Omnia, Sfârșit și început de secol* (e-book), Polirom, Editura Cartea Românească, 2013.
  - Ovidiu Pecican, *Stilul Chihai. Omul și stilul, Istoria de sub cover. Desbateri istoriografice*, Editura Adenium, 2014.
  - *Opera Omnia*, în *România culturală*, Revista on-line, realizată de Institutul Cultural Român, marți, 19 august 2014 și 16 ianuarie 2015.
- *Despre prietenii artiști și infaptuirile lor*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2011
  - Cornelia Topraș, *Vitrina cartilor-la Galți o diploma de excelență pentru Pavel Chihai*, în *Jurnalul literar*, XXIII, nr. 1-6, ianuarie – martie, 2012.
  - Vasile Radu, *Pavel Chihai despre prietenii artiști și infaptuirile lor*, în *Făclia*, 29 martie 2012.
  - Barbu Cioculescu, *Pavel Chihai și prietenii săi*, în *Acolada*, Societatea Literară Acolada, Editura Pleiade, Satu Mare, anul IV, nr. 11 (49), noiembrie, 2011.
  - Ovidiu Pecican, *Artă juvenilă și memorie*, în *Observator Cultural* (Avalon), nr. 602, 25 noiembrie 2011.

- Pavel Chihai, *Despre prietenii artiști și înfăptuirile lor*, în *Caminul Romanesc* (Cuvînt înainte), nr. 4, decembrie, 2011, p. 15.
- Ovidiu Pecican, *Stilul Chihai. Artă juvenilă și memorie, Istoria de sub covor. Desbateri istoriografice*, Editura Adenium, 2014.
- *Corespondență*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012
  - Barbu Cioculescu, *Scripta manent*, în *Acolada* (Satu-Mare), VI, nr. 12 (63), decembrie, 2012.
  - Gabriel Dimisianu, *Epistolierii*, în *Romania Literara*, 18 ianuarie - 24, ianuarie, nr. 3, 2013.
  - Stefan Stoenescu, *O scrisoare cit o recenzie*, în *Jurnalul Literar*, XXIV, nr. 1-6, ianuarie-martie, 2013.
  - Luca Prisecaru, *Magistrul din München*, în *Dacia Literară*, nr. 7-8, 2013.
  - Barbu Cioculescu, *Scripta Manent*, în *La Punkt* (Despre lumea in care trăim), 10 aprilie 2013.
  - Ioan Popișteanu, *Corespondență*, în *Revista Ex Ponto. Memorialistică*, nr. 1, 2012, p. 13.
- *Un armăsar mai puțin. Nuvele inedite*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2015.
  - Tudorel Urian, *O parabola a libertatii*, în *Acolada*, nr. 5 mai 2015, p. 12, continuare p. 22.
  - Mircea Platon, *Un scriitor pentru libertatea noastra: Pavel Chihai în Convorbiri literare*, Revistă a Uniunii Scriitorilor din Romania, anul CXLVII, mai 2015, p. 142.
  - Barbu Cioculescu, *Pavel Chihai inedit*, în *Confesiuni*, anul III, nr. 27, mai, 2015, p. 4.

Note

- [^] [^] *Autoritatea BnF* (<http://data.bnf.fr/ark:/12148/cb12060250s>), accesat în 10 octombrie 2015
  - [^] *Blocada*, (roman), Editura Cultura Națională, București, 1947.
  - [^] *Artă medievală* (volumele 1-5): *Monumente din cetățile de scaun ale țării românești*, vol. 1, Editura Albatros, București, 1998; *Învățăture și mituri în Țara Românească*, vol. 2, Editura Albatros, București, 1998; *Țara Românească între Bizanț și Occident*, vol. 3, Editura Albatros, București, 1998; *Căutări în orizontul timpului*, vol. 4, Editura Albatros, București, 1998; *Sfârșit și început de ev*, vol. 5, Editura Albatros, București, 1998.
  - [^] *Immortalité et décomposition dans l'art du Moyen Âge*, Fondation culturelle roumaine, Madrid, Spania, 1988.
  - [^] *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, Ediția I, Editura Ion Dumitru, București, 1983.
-

Adus de la https://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Pavel_Chihai&oldid=12998070

Ultima editare a paginii a fost efectuată la 30 iulie 2019, ora 19:24.

Acest text este disponibil sub licența [Creative Commons cu atribuire și distribuire în condiții identice](#); pot exista și clauze suplimentare. Vedeți detalii la [Termenii de utilizare](#).